

POSTANOWIENIE

26 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 26 listopada 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. w W.
przeciwko T.P.
z udziałem interwenienta ubocznego Fundacji A. w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T.P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 21 września 2023 r., V ACa 1140/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany T.P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 21 września 2023 r. wydanego w sprawie z powództwa P. w W. w sprawie o zapłatę.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienia prawne polegające na ustaleniu, „czy sąd wieczysto-księgowy jest uprawniony do dokonania wpisu w księdze wieczystej

na wniosek funduszu sekurytyzacyjnego w oparciu o załączone do wniosku wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego bez konieczności jednoczesnego badania podstawy materialno-prawnej wniosku o wpis do księgi wieczystej, zatem czy wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowi środek dowodowy w postępowaniu wieczysto- księgowym?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno przede wszystkim być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Nie ma racji skarżący podnosząc, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Identycznej treści dwa pytania były już przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia.

W przypadku nabycia przez fundusz sekurytyzacyjny wierzytelności albo puli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką sąd prowadzący księgę wieczystą - zgodnie z art. 195 ust. 1 u.f.i. - dokonuje wpisu zmiany wierzyciela na wniosek funduszu na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych, podpisanego przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzonego pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym potwierdzającym nabycie przez ten fundusz wierzytelności lub puli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką lub zastawem rejestrowym. Artykuł 195 ust. 1 u.f.i. ustanawia zatem szczególną podstawę wpisu w księdze wieczystej, a jego treść oznacza, że jedynym dokumentem do dokonania wpisu przeniesienia wierzytelności hipotecznej, której następstwem jest przeniesienie hipoteki, jest jedynie wskazany wyciąg i brak podstawy normatywnej dla żądania przedstawienia umowy zbycia wierzytelności potwierdzającej jej przejście w drodze cesji na fundusz (zob. postanowienia SN: z 30 grudnia 2021 r., V CSK 443/21; z 19 czerwca 2020 r., III CSK 18/20).

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego w postępowaniu wieczystoksięgowym zagadnienie kwalifikacji wyciągu z ksiąg rachunkowych jako środka dowodowego w postaci dokumentu urzędowego albo dokumentu prywatnego ma znaczenie marginalne. Po pierwsze - w postępowaniu o wpis przeniesienia hipoteki ustawodawca odstąpił od zasady legalizmu materialnego przewidującej, że podstawą wpisu (poza nielicznymi wyjątkami) musi być dokument potwierdzający powstanie, zmianę lub ustanie prawa mającego być przedmiotem wpisu, a sąd zobowiązany jest uwzględnić całokształt materiału dowodowego, w tym dokonać oceny materialno-prawnej skuteczności dokonanych czynności. W odniesieniu do przeniesienia wierzytelności hipotecznej, której następstwem jest przeniesienie hipoteki, wprowadzono bowiem wyjątek polegający na tzw. konsensie formalnym, który umożliwia przyjęcie jako podstawy wpisu dokumentu zawierającego oświadczenie woli jedynie jednej ze stron, tj. zbywcy wierzytelności (art. 32 ust. 2 w zw. z art. 79 u.k.w.h.). Jego uzasadnieniem jest m.in. fakt, że wpisu zmian wynikających z przelewu wierzytelności hipotecznej w księdze wieczystej dokonuje się w ten sposób, że w odpowiednich podrubrykach działu IV usuwa się oznaczenie dotychczasowego wierzyciela (cedenta), a w to

miejsce wpisuje się dane nowego wierzyciela (cesjonariusza), zatem nie wykreśla się hipoteki jako takiej ani nie wpisuje jej pod kolejną pozycją. Dalsze modyfikacje odstępstwa od zasady legalizmu materialnego wynikają z dyspozycji art. 194 ust. 1 oraz art. 195 u.f.i., w myśl których księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. (zob. postanowienie SN z 18 czerwca 2021 r., I CSKP 60/21).

Należy wskazać, że w niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy uznał, że nie ma innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSN Adam Doliwa

(P.H.)

[SOP]